

**DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA,
PESCA I ALIMENTACIÓ**

Consellera Teresa Jordà i Roura

Gran via de les Corts Catalanes, 612-614

08007 Barcelona

Honorable Consellera de la Generalitat de Catalunya,

Li enviem aquesta carta en motiu de l'elevada preocupació de l'entitat, IAEDEN-Salvem l'Empordà, sobre la situació i les polítiques que està desenvolupant el govern de la Generalitat de Catalunya respecte el sector porcí al nostre país.

El passat 27 de juny, l'Oficina de Comunicació i Premsa del seu Departament va comunicar que ha iniciat el procediment de revisió de les autoritzacions ambientals de 811 granges de porcí i aviram considerades d'incidència ambiental potencialment més elevada (explotacions de més de 40.000 gallines o pollastres i de més de 2000 porcs), per aplicar les Millors Tècniques Disponibles (MTD) sobre la cria intensiva d'aus de corral o de porcs que estableixen les conclusions de la Decisió d'execució (UE) 2017/302 de la Comissió de 15 de febrer de 2017 en el marc de la Directiva d'emissions industrials (DEI).

La finalitat de l'aplicació de les MTD és, com diu el comunicat, la prevenció i reducció de les emissions d'amoníac a l'atmosfera i en la possible contaminació de les aigües subterrànies per nitrats. Les dejeccions ramaderes són responsables del 94% de les emissions d'amoníac, i són la causa principal de la contaminació difusa per nitrats de les aigües subterrànies. Li recordem que les polítiques dels diferents Governos de la Generalitat, permeten increments totalment insostenibles de la cabana porcina i d'aus, han comportat que avui Catalunya incompleixi els objectius de les directives europees, tant en matèria d'emissions, com en la protecció i qualitat de les aigües subterrànies, provocant l'obertura d'un procediment sancionador per part de la CE.

Amb aquestes premisses, sorprèn les poques explotacions afectades. Segons el comunicat el procediment de revisió de les autoritzacions ambientals, només afecta 811 explotacions de les 13.331 que consten en les estadístiques publicades en la web del DARPA. I sorprèn més quan observem en la taula 23 de l'apartat 3.4.2 de l'INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ A LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES, constata que el 74,80% de les explotacions porcines generen menys de 12.000 kg de nitrogen/any, quantitat aproximada que correspondria a les

explotacions de menys de 2000 porcs. Respecte a les explotacions de gallines i pollastres la taula diu que el 59,80% generen menys de 6000 kg de nitrogen/any i el 85,74% en generen menys de 12.000. Entre aquests dos valors se situarien les explotacions d'aviram de menys de 40.000 caps. Per tant, es pot concloure, que la majoria de les explotacions que en conjunt generen aproximadament les $\frac{2}{3}$ parts del nitrogen, en quedaran exemptes d'aplicar les MTD establertes en la decisió d'execució que esmenta el comunicat.

Novament el seu departament, prioritza l'interès del sector ramader, al fer una lectura tan restrictiva de les granges afectades, impeding millores que beneficiaran al conjunt de la població. Ara no pot excusar-se en herències de governs anteriors. Dóna per bona la reflexió de la presidenta de l'Institut Internacional de Dret i Medi Ambient (IIDIMA), Ana Barreira, quan afirma que "No es tracta d'una cosa conjuntural. És estructural: el medi ambient encara no és una prioritat política". No, pel seu Departament.

Però creiem que aquesta lectura que en fa, no s'ajusta al dret europeu. Intentem explicar-li. El desenvolupament de la ramaderia intensiva a Catalunya ha anat lligat al sistema d'integració. Els contractes d'integració tenen una àmplia difusió en la ramaderia intensiva a Catalunya i han configurat un model de producció «singular». Segons l'informe del porcí del 2017, el 75% de les explotacions són en règim d'integració.

Un contracte d'integració ramadera és un sistema de gestió de les explotacions ramaderes destinat a obtenir productes pecuaris en col·laboració formalitzada mitjançant un contracte entre dues parts:

- L'integrador, habitualment una empresa agroindustrial (fabricant de pinsos, indústria càrnia), que proporciona els animals, els aliments (pinso) i altres mitjans de producció o serveis.
- L'integrat, habitualment un ramader individual, que aporta la feina necessària per a la cura i el manteniment del bestiar així com les instal·lacions (granja, finca) i la resta de béns i serveis necessaris. A canvi d'aquesta feina, l'integrat rep una retribució de l'integrador que pot ser una quantitat per unitat de producte, una participació en el preu de venda o similars.

Des del punt de vista del règim de tinença del bestiar, la propietat del bestiar és de l'integrador, que la cedeix en dipòsit a l'integrat mentre dura el contracte. Això diferencia el sistema d'integració de la ramaderia independent. Un productor independent és propietari dels animals i de les instal·lacions i, normalment, gestiona ell mateix la compra de pinso i altres subministraments necessaris per a la producció, així com la comercialització dels productes obtinguts. En canvi, el productor integrat aporta les instal·lacions (edificis, materials) i assumeix les despeses associades a aquestes instal·lacions (energia, aigua, reparacions, etc.) i la mà d'obra (familiar o assalariada), es fa càrrec de la gestió dels residus generats (purins, cadàvers, etc.), però en aquest cas és l'integrador el que facilita els factors de producció (animals, aliments, medicaments, etc.), i finalment posa el preu.

Segurament és poc convencional explicar-li a la Consellera coses que té més que sabudes. Però ho fem amb la intenció de que quedi ben clara la relació contractual i

econòmica entre integrador i integrat. Perquè el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TEUJ) ha dictaminat reiteradament que totes les entitats que estiguin controlades (de fet o de dret) per una mateixa entitat han de considerar-se una única empresa. Totes les explotacions de menys de 2000 porcs o de menys de 40.000 gallines i pollastres integrades que estan controlades per un integrador formant part d'una mateixa producció, s'han de considerar una sola empresa i, per tant, han de ser subjecte de la Decisió d'Execució i obligatòriament han d'implementar les MTD en la seva producció, assumint-ne els costos corresponents.

Però Consellera, és que no fer-ho, seria un ajut d'estat contrari a l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE). Fixi-s'hi. És una intervenció administrativa que afecta intercanvis comercials entre els estats membres de la UE. Si bé, els mercats de la Xina i els asiàtics han guanyat molt de pes, la UE encara és un mercat important per l'exportació de productes ramaders. No aplicar les MTD en les granges integrades de menys de 2000 porcs o 40.000 gallines suposa un avantatge selectiu per aquestes granges, ja que formen part d'una producció molt més gran que els hi suposa un estalvi de costos directes i d'oportunitat i asseguren els ingressos, enfront de productors independents ubicats en qualsevol indret de la Unió Europea que sí que hauran d'assumir els costos de la implementació de les MTD. Això suposa falsejar la competència, puix afavoreix determinades empreses o produccions en relació a d'altres que es troben en un mateix marc jurídic, i col·loca les explotacions beneficiades en una situació més favorable. A més ajudaria a consolidar l'actual posició dominant dels integradors que ja controlen el 75% del mercat.

Per tot plegat la interpretació tan restrictiva que en fa el DARPA en el seu comunicat de la Decisió d'Execució és denunciabile davant les Institucions europees, perquè representa un clar incompliment d'aquesta.

També és denunciabile que la defensa del medi ambient i dels recursos naturals no sigui una prioritat del seu departament, perquè té la responsabilitat de defensar-los. Responsabilitat que està recollida en la Llei 20/2009 del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats amb la finalitat d'assolir un nivell alt de protecció de les persones i del medi ambient, per a garantir-ne la qualitat de vida, mitjançant els instruments necessaris que permetin prevenir, minimitzar, corregir i controlar la contaminació i fer un ús eficient dels recursos i de les matèries primeres, quedant molt clara la seva responsabilitat per aplicar les millors tècniques disponibles quan en l'article 5, en el seu apartat a/ diu: Prevenir la contaminació, mitjançant l'aplicació de les mesures adequades i, en especial, de les millors tècniques disponibles. També en la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals que l'Estat espanyol va transposar mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental, modificada per la Llei 11/2014. També en l'article 46 i 144.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya trobarà explicat les seves responsabilitats en matèria ambient i protecció de les persones de la contaminació. En l'àmbit europeu està obligada a complir amb el que disposen les Directives 91/676/CEE, 2000/60/CE i 2006/118/CE, per millorar i protegir la qualitat de les aigües i prevenir riscos per la salut, i de la Directiva 2010/75/UE, de 24 de novembre, sobre les emissions industrials transposada totalment a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol mitjançant la Llei 5/2013, d'11 de juny.

Entendrà, que per complir amb les seves obligacions derivades de les normatives anteriors, no pot deixar d'aplicar les MTD al gruix d'explotacions que en conjunt més contaminen. **Li requerim, per tant, perquè inclogui en el procediment de revisió de les autoritzacions ambientals que proposa el comunicat de premsa del 27 de juny a totes les explotacions que operen com integrades encara que no tinguin el nombre de caps de bestiar indicats en la Decisió d'execució (UE) 2017/302 de la Comissió de 15 de febrer de 2017.**

Esperem una resposta al nostre requeriment, i si no l'accepta, esperem que ens indiqui els motius. Estem segurs de la voluntat del DARPA de ser transparent en les seves activitats com indica en la seva web, i no dubtem que la resposta sol·licitada serà facilitada en temps i forma d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de la DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat ambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys ambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

Enviem còpia d'aquesta carta al Departament del Territori i Sostenibilitat com a responsable de vetllar pel medi ambient i la sostenibilitat del nostre país.

Molt atentament,

IAEDEN-Salvem l'Empordà